

Gemeente van Christus,

Als je door een sleutelgat kijkt... waar ben je dan?

We hebben het allemaal wel eens gedaan. Zeker als kind. Die ervaring, van kijken door zo een heel klein gaatje en dan, daarachter die deur, iets anders zien. Spannend misschien. Mooi of vreemd. Fijn of beangstigend. Het kan allemaal.

Als je door een sleutelgat kijkt...

Ben je dan hier, of ben je dan juist daar aan de andere kant. Je lichaam is hier, maar je gedachten zijn daar. Daar waarnaar je kijkt. Of ben je misschien op beide plaatsen tegelijk? U en ik, we kijken of luisteren dezer dagen, maanden, al bijna een jaar nu, allemaal, 'als door een sleutelgat'. Een elektronisch sleutelgat welteverstaan. Verbonden vanuit de ene plek met de andere via een kabeltje en een schermpje.

Maar dat niet alleen. Ook deze zondag heeft iets van een sleutelgat. Dit is een dag die ook iets van een doorkijkje heeft. Want we staan aan het begin van een nieuwe fase, we vermoeden van wat komt, er wordt ons een blik op gegund.

Ik gebruik deze beeldspraak op deze eerste zondag van de lijdensijd. Veertig dagen. Veertig nachten. Quarantaine, in het Frans. Quarante is 40. Een Quarantaine waar we inmiddels al veel meer dagen in zitten en het einde is nog niet in zicht. En dat is lijden. Voor het eerst in een heel lange periode worden we erbij bepaald dat er iets over ons heen walst, waar we niet zomeer even iets tegen kunnen doen.

Deze veertig dagen zal er iedere week een bloemschikking zijn. Deze volgt de zeven werken van barmhartigheid. Vandaag, de eerste zondag, staat in het teken van het bezoeken van de zieken. Het is ook het zoeken van de zieken. Je zoekt hem / haar, zoekt op. De ander is geïsoleerd en jij bent de verbinding met de buitenwereld, als was je het sleutelgat zelf.

Om dat te symboliseren is de bloemschikking een glazen plaat met daarop zeven glazen waarin vergeet-mij-nietjes zitten. Vergeet mij niet... Tussen de glazen staan boomstammetjes. Samen vormen zij een open hart en dat open hart wordt weer geaccentueerd door een slinger van gedroogde lavendelbloemetjes, geurig symbool voor goede zorg.

Goede zorg, voor wie ziek is, en goede zorg voor onszelf, ook al zijn wij niet ziek, maar wel moe. Zelfzorg is niet minder belangrijk, in een tijd waarin we het moeten zien uit te houden.

Het uithouden. Dat is voor de moderne westerse mens moeilijk. Want we leven immers in een cultuur die het je mogelijk maakt om meteen iets te regelen, te kopen, op te zoeken, te weten. Wil je een ticket bestellen? Je hebt het binnen een paar muisclicks of swipes. Eten? Weten wat voor weer het wordt? Even je telefoontje pakken en hup je weet het. Weet je iets niet? Google geeft je binnen een paar seconden antwoord. Natuurlijk, het is prachtig. Ik wil er niets aan af doen, maar geduld en het vermogen tot wachten verleren we er wel door. Het moeten uithouden, voor langere tijd, in onzekerheid en ongewisheid, is nu lastiger dan vroeger.

Nu denk ik dat de meesten van u dat nog wel kennen van vroeger. Maar jongere generaties vinden dat lastiger. Zij weten niet beter of veel is direct en onmiddellijk voorhanden.

En nu staat alles stil. We moesten het uithouden en deze lijdenstijd bepaalt ons daar nog een des te meer bij. Wat doet dat met je?

En dan zijn vergezichten van zulk essentieel belang. Wie ziek is en daardoor aan huis gekluisterd heeft perspectief nodig, moet iets kunnen zien van daarachter, daarboven, moet weten wat er buiten gebeurt. Ook de gevangene heeft dat nodig om het uit te houden. Zicht op daarna en zicht op een ander bestaan. Dan moet je door een 'sleutelgat' kunnen kijken. Dan moet je uitzicht hebben.

Als je door een sleutelgat kijk... dan zie je nieuwe dingen. Dat inspireert, dat voedt. Het is spannend. En anders. En soms is het vreeswekkend. Maar altijd een verrassing.

Als ik u een plaatje kon laten zien, dan zou ik u een paar foto's laten zien van het beroemdste sleutelgat van Rome, misschien wel van de wereld. Want in Rome is een heel bijzonder sleutelgat. Het bevindt zich in de centrale toegangsdeur van de priorij van de Orde van de Maltezer Ridders op het Piazza dei Cavalieri di Malta, het Plein van de Cavalerie van Malta op de Aventijn, een van de zeven heuvels van Rome. Als je door dat sleutelgat kijkt, dan zie je eerst de tuin van de priorij, dat is grondgebied van Malta en daarachter zie je prachtig de koepel van de Sint-Pieter. Dat is Vaticaanstad. En daartussenin zie je romeinse gebouwen. En zelf sta je natuurlijk gewoon op een pleintje in Rome, Italië dus. In een oogopslag zie je drie landen. Waar ben je dan?

Kijk maar eens of u het kunt vinden. Op internet zijn er mooie foto's van. Beelden van vergezichten. Vergezichten die we zo nodig hebben. Beelden ook die we ons kunnen inbeelden, verbeelden. Die ons optillen boven ons alledaagse bestaan.

Nu is dat vooral leuk en mooi. Maar wie gevangen zit en zijn cel niet uit kan, is een blik op de buitenwereld wezenlijk. Niet voor niets versturen we ieder jaar, voor Pasen, briefkaarten naar gevangenen, in binnen en buitenland, om aan te geven dat we aan deze mensen denken en voor ze bidden. Want wat hij ook gedaan heeft, hij blijft wel mens. En mens zijn is samen-mens zijn. Alleen kun je niet bestaan.

Als je door een sleutelgat kijkt...

Wat zie je dan

Wat denk je dan

Wat voel je dan

Wat weet je dan

Als je door een sleutelgat kijkt...

Wat geloof je dan?

Soms is een vernauwing nodig omdat je alleen zo daarachter een weids perspectief kunt zien. Die vernauwing kan letterlijk zijn, maar evenzo goed overdrachtelijk. Een periode van ziekte kan een opmaat zijn voor een weidser leven daarna. Een tijd van inkeer is nodig om daarna weer op te bloeien. Zoals ook de winter en de snoei nodig is voor iedere plant om weer tot bloei te komen. En ook de gang van ieder dier, twee aan twee, in de Ark van Noach, was door een nauwe engte, meer bleek de redding voor velen te zijn. Het leven is niet altijd weids. Het kent zijn fasen van vernauwing en inperking. Voor wie daarin zit kan dit zwaar zijn en lang duren. We kennen dat. En het is ook niet zomaar voorbij. Dan is het goed om oog te houden op het weidse vergezicht daarachter. Denk dan maar aan dat beroemde sleutelgat. Want als je door een sleutelgat kijkt, dan kan je zomaar een wonder op het spoor komen. Amen.